

KÓNYA ISTVÁN

Recensământul păsărilor acvatice este îndrumat de International Waterfowl Research Bureau (I.W. R.B.), iar cu observarea păsărilor riverane se îndeletnicește River Working Group care ține evidența și a observațiilor noastre efectuate până în prezent pe Mureș.

În țara noastră primele observații de acest gen le-am efectuat pe Mureș în anul 1965, observații repetate de atunci, în mod sistematic, în fiecare an. (5-6: KÓNYA-KOHL, 7 - KÓNYA, 8 - KOHL I.).

Lucrarea de față cuprinde rezultatele observațiilor ornitologice efectuate pe Mureș într-o perioadă de primăvară, 1973, observații ce au fost realizate de rețeaua de observatori KÓNYA ISTVÁN, SZOMBATH ZOLTÁN, LŐRINCZ LÁSZLÓ.

Observațiile cuprind și biologia reproducerii, în consecința de exemplu gradul de dezvoltare al puilor speciilor identice observații în diferite puncte, sau recensarea puilor proveniți din ponta a două sau cea suplimentară.

O altă sarcină importantă a cercetărilor este recensarea precisă a componenței numerice a avifaunei.

În baza cercetărilor putem redacta anumite constatări și putem deduce anumite concluzii importante din punctul de vedere al ocrotirii naturii. Se poate stabili dacă o zonă are sau nu importanță privind ocrotirea naturii, este sau nu necesară declararea ei ca zonă protejată, în ce zonă se poate asigura existența avifaunei etc.

Baza ecologică fiind un criteriu fundamental al cercetării, în cadrul unei acțiuni de observare pot fi luate în considerare zone având aceleași caracteristici. Trebuie găsite legăturile dintre diferitele zone.

În alegerea zonei desemnate pentru observații trebuie ținut cont de posibilitatea de a o cuprinde cu privirea în mod cert și ușor. Observațiile pot fi efectuate dintr-un punct stabil sau prin schimbarea punctului de observare.

În timpul observațiilor trebuie avute în vedere încă o serie de împrejurări. În orele de amiază majoritatea speciilor de păsări se retrag pentru odihnă din care

motiv ele pot fi observate foarte dificil; unele specii apar numai într-o perioadă bine definită a zilei, în alte ocazii ele ascunzându-se în stuf, între papură, în tufiș din care motiv cu prilejul observării ele se pot omite. În unele cazuri păsările nu pot fi observate direct din motivele amintite mai sus, prezența lor fiind atestată doar prin glasul lor, determinarea trebuie efectuată deci pe baza acestuia.

Părerile sunt divergente privind stabilirea duratei observațiilor. Ele pot fi efectuate în tot cursul zilei sau într-o anumită perioadă a ei. Observațiile având durata unei zile întregi par a fi mai adecvate, deoarece unele păsări apar doar într-o anumită perioadă a zilei, dis-de-diminează sau către seară.

Experiențele dovedesc că în cazul dacă pentru observații poate fi consacrată doar o parte a zilei, atunci orele de dimineață sunt cele recomandate pentru a le efectua.

Metodele de lucru

Ținând cont de recomandarea potrivit căreia orele de dimineață sunt cele propice observării, observațiile noastre au fost începute cu răsăritul soarelui și au fost continuate timp de cinci ore. S-au notat următoarele date: numărul indivizilor, comportamentul lor și direcția mișcării. Terenul a fost examinat din punctul de vedere al ecologiei avifaunistice. Am luat în considerare și factorii meteorologici: densitatea norilor, cantitatea precipitațiilor și natura lor, direcția și intensitatea vântului, temperatura precum și nivelul apelor.

Descrierea terenului

Pentru observații am desemnat două porțiuni de câte 10 km pe cursul Mureșului care constituie o limită fizico-geografică între Câmpia Transilvaniei și Podișul Târnavelor la Sud. Cursul apei este caracterizat de șuvoaie puternice, limbi de nisipuri și de pietriș, meandre. Malurile sunt pustii, în unele locuri existând numai o vegetație mai sărăcăcioasă (salcâm sau sălcii). Debitul Mureșului la Târgu-Mureș este (iulie-august) minim: 9,40 m³/sec, în medie 35,9 m³/sec.

Traseul 1: Zona cercetată este situată amonte de orașul Târgu-Mureș și are o lungime de 10 km. Limita de sus a porțiunii este podul din Glodeni. Longit. est. - 24°37'17", latit. nord - 46°39'. Înălțimea deasupra nivelului mării este de 325 m.

Limita de jos a porțiunii se află lângă comuna Chinari. Longit. est - 24°35'45", latit. nord - 46°35'10". Înălțimea deasupra nivelului mării este de 315 m. Zona se încadrează cu aproximație între km-ii 150-160 de la izvorul Mureșului. Între comuna Chinari și Glodeni, Mureșul atinge marginea împădurită a dealurilor pe o distanță de cca 300 m. Pe malul apei se află dispersați, sălcii și tufiș. Lângă Chinari, pe ambele maluri ale râului, se află o luncă de aproximativ 100x200 metri, compusă din plopi.

Nr. crt.	Specia	1973 Luna									T	F	Q
		martie			aprilie			mai					
		17	18	19	17	18	19	17	18	19			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	<i>Podiceps cristatus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
2.	<i>Ixobrychus minutus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	11.1	0.016
3.	<i>Ardeola ralloides</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	11.1	0.016
4.	<i>Egretta garzetta</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	11.1	0.016
5.	<i>Ardea cinerea</i>	-	-	-	2	1	-	-	-	-	3	22.2	0.03
6.	<i>Ardea purpurea</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	11.1	0.016
7.	<i>Ciconia ciconia</i>	-	-	-	1	2	1	3	1	2	10	66.6	0.16
8.	<i>Anas platyrhynchos</i>	-	22	12	5	2	5	6	6	6	64	88.8	1.07
9.	<i>Anas crecca</i>	50	47	16	6	-	-	-	3	-	122	55.5	2.04
10.	<i>Anas penelope</i>	-	27	-	-	-	-	-	-	-	27	11.1	0.45
11.	<i>Anas querquedula</i>	50	163	31	13	38	8	1	-	-	304	77.7	5.1
12.	<i>Anas clypeata</i>	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	11.1	0.032
13.	<i>Aythya ferina</i>	-	-	10	-	-	-	-	-	-	10	11.1	0.16
14.	<i>Aythya nyroca</i>	-	7	-	-	-	-	-	2	-	9	22.2	0.15
15.	<i>Bucephala clangula</i>	1	5	-	-	-	-	-	-	-	6	22.2	0.10
16.	<i>Mergus albellus</i>	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
17.	<i>Milvus migrans</i>	-	-	-	-	1	-	1	2	2	6	44.4	0.10
18.	<i>Buteo buteo</i>	-	1	1	2	-	1	-	-	-	5	44.4	0.08
19.	<i>Aquila pomarina</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
20.	<i>Aquila heliaca</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	22.2	0.032
21.	<i>Pandion haliaëtus</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
22.	<i>Falco tinnunculus</i>	-	-	-	4	3	4	1	2	2	16	66.6	0.26
23.	<i>Perdix perdix</i>	-	9	4	4	3	4	-	2	-	26	66.6	0.43
24.	<i>Coturnix coturnix</i>	-	-	-	-	-	-	-	2	3	5	22.2	0.08
25.	<i>Phasianus colchicus</i>	-	-	4	-	2	-	-	-	-	6	22.2	0.10
26.	<i>Gallinula chloropus</i>	-	-	-	2	2	1	-	-	1	6	44.4	0.10
27.	<i>Fulica atra</i>	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	33.3	0.05
28.	<i>Charadrius dubius</i>	-	1	-	8	13	12	7	10	3	54	77.7	0.90
29.	<i>Vanellus vanellus</i>	120	60	185	-	-	-	1	1	-	367	55.5	6.1
30.	<i>Calidris sp.</i>	-	-	-	11	2	-	-	-	-	13	22.2	0.21
31.	<i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	11.1	0.18
32.	<i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	11.1	0.016
33.	<i>Tringa nebularia</i>	-	-	-	9	3	1	-	2	4	19	55.5	0.31
34.	<i>Tringa ochropus</i>	1	2	-	3	3	3	-	-	-	12	55.5	0.20
35.	<i>Tringa glareola</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	11.1	0.016
36.	<i>Tringa hypoleucos</i>	-	-	-	1	12	16	4	6	7	46	66.6	0.77
37.	<i>Limosa limosa</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
38.	<i>Larus ridibundus</i>	-	-	1	-	-	-	-	2	1	4	33.3	0.07

Tabelul 1 conține date privind urmărirea dinamicii păsărilor în zilele în care s-au efectuat observațiile precum și date referitoare la migrațiile de primăvară.

Speciile sunt enumerate în ordine sistematică.

T = numărul total al exemplarelor dintr-o specie.

F = frecvența, procentajul dintre numărul observațiilor efectuate și frecvența speciei.

Q = raportul procentual dintre numărul exemplarelor dintr-o specie și numărul total al exemplarelor observate (N).

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
39.	<i>Chlidonias niger</i>	-	-	-	-	-	-	-	2	11	13	22.2	0.21
40.	<i>Chlidonias leucopterus</i>	-	-	-	-	-	-	-	2	4	6	22.2	0.21
41.	<i>Streptopelia decaocto</i>	5	3	4	4	3	9	2	2	8	40	100	0.65
42.	<i>Streptopelia turtur</i>	-	-	-	-	-	-	5	3	2	10	33.3	0.16
43.	<i>Cuculus canorus</i>	-	-	-	2	3	2	3	1	2	13	66.6	0.21
44.	<i>Alcedo atthis</i>	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	22.2	0.033
45.	<i>Upupa epops</i>	-	-	-	4	5	5	5	3	3	25	66.6	0.41
46.	<i>Picus viridis</i>	-	1	-	-	-	-	-	1	1	3	33.3	0.05
47.	<i>Picus canus</i>	1	1	2	-	-	-	-	-	-	4	33.3	0.07
48.	<i>Dendrocopos major</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
49.	<i>Dendrocopos syriacus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
50.	<i>Galerida cristata</i>	17	30	11	12	3	14	6	9	8	110	100	1.8
51.	<i>Alauda arvensis</i>	5	15	5	7	5	5	6	6	1	55	100	0.92
52.	<i>Riparia riparia</i>	-	-	-	-	-	-	24	13	21	58	33.3	0.97
53.	<i>Hirundo rustica</i>	-	-	-	24	25	44	4	57	19	173	66.6	2.8
54.	<i>Delichon urbica</i>	-	-	-	-	-	-	4	10	2	16	33.3	0.26
55.	<i>Oriolus oriolus</i>	-	-	-	-	-	-	7	2	2	11	33.3	0.18
56.	<i>Garrulus glandarius</i>	3	3	3	-	-	1	-	-	-	10	44.4	0.16
57.	<i>Pica pica</i>	27	34	28	48	28	31	15	8	14	233	100	3.9
58.	<i>Corvus monedula</i>	193	97	57	35	45	8	33	23	23	514	100	8.6
59.	<i>Corvus frugilegus</i>	1	66	-	-	-	-	1	-	-	68	33.3	1.1
60.	<i>Corvus corone cornix</i>	20	54	10	4	11	14	7	6	7	133	100	2.2
61.	<i>Corvus corax</i>	1	-	-	2	-	1	-	-	1	5	44.4	0.08
62.	<i>Parus palustris</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
63.	<i>Parus caeruleus</i>	3	1	3	-	-	-	-	-	-	7	33.3	0.12
64.	<i>Parus major</i>	21	8	10	2	4	2	4	1	4	56	100	0.93
65.	<i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	2	2	1	-	-	-	5	33.3	0.08
66.	<i>Sitta europaea</i>	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	11.1	0.033
67.	<i>Certhia familiaris</i>	2	-	1	-	-	-	-	-	-	3	22.2	0.05
68.	<i>Saxicola rubetra</i>	-	-	-	3	-	1	-	-	1	5	33.3	0.08
69.	<i>Saxicola torquata</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
70.	<i>Luscinia luscinia</i>	-	-	-	-	-	-	6	2	1	9	33.3	0.15
71.	<i>Turdus pilaris</i>	2000	8	-	20	-	-	-	-	-	2028	22.2	34
72.	<i>Turdus philomelos</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
73.	<i>Turdus merula</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
74.	<i>Locustella luscinioides</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	11.1	0.016
75.	<i>Locustella fluviatilis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	11.1	0.016
76.	<i>Luscinola melanopogon</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	11.1	0.016
77.	<i>Acrocephalus schoenobenus</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	22.2	0.033
78.	<i>Acrocephalus palustris</i>	-	-	-	-	-	-	3	5	6	14	33.3	0.23
79.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	-	-	-	-	-	1	2	1	4	33.3	0.07
80.	<i>Hipolais icterina</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	1	3	22.2	0.05
81.	<i>Sylvia atricapilla</i>	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3	22.2	0.05
82.	<i>Sylvia communis</i>	-	-	-	-	-	-	1	1	2	4	33.3	0.07
83.	<i>Sylvia curruca</i>	-	-	-	3	4	7	6	2	2	24	66.6	0.39
84.	<i>Sylvia borin</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	11.1	0.016
85.	<i>Phylloscopus sp.</i>	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3	22.2	0.05

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
86.	Phylloscopus collybita	-	-	-	1	-	2	-	-	-	3	22.2	0.05
87.	Phylloscopus sibilatrix	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	11.1	0.016
88.	Ficedula hypoleuca	-	-	-	1	2	1	-	-	-	4	33.3	0.07
89.	Ficedula albicollis	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	11.1	0.016
90.	Anthus sp.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	11.1	0.016
91.	Anthus pratensis	-	-	-	24	6	7	-	-	-	37	33.3	0.61
92.	Anthus spinoletta	-	-	6	-	-	-	-	-	-	6	11.1	0.10
93.	Motacilla flava	-	-	-	3	4	6	5	2	1	21	66.6	0.35
94.	Motacilla alba	1	1	2	9	13	14	2	4	10	56	100	0.94
95.	Lanius collurio	-	-	-	-	-	-	1	-	2	3	22.2	0.05
96.	Lanius excubitor	1	-	-	3	-	2	-	-	-	6	33.3	0.10
97.	Stumus vulgaris	-	82	11	46	10	2	5	4	3	163	88.8	2.7
98.	Passer domesticus	5	2	11	4	2	7	3	8	10	52	100	0.87
99.	Passer montanus	96	87	50	32	52	96	28	32	28	501	100	8.4
100.	Carduelis chloris	-	2	2	4	1	4	-	-	2	15	66.6	0.25
101.	Carduelis carduelis	34	20	31	13	9	10	6	3	8	134	100	2.2
102.	Acanthis cannabina	-	31	-	-	-	-	-	-	-	31	11.1	0.52
103.	Acanthis flammea	-	20	-	-	-	-	-	-	-	20	11.1	0.33
104.	Coccothraustes coccothraustes	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11.1	0.05
105.	Emberiza calandra	-	-	-	-	1	1	-	3	6	11	44.4	0.18
106.	Emberiza citrinella	8	10	-	9	2	1	-	-	2	32	66.6	0.53
107.	Emberiza schoeniclus	2	1	-	-	-	-	-	-	-	3	33.3	0.05

N = 5957

Traseul II. Zona cercetată se întinde de la marginea oraşului Târgu-Mureş, până la comuna Moreşti şi are o lungime de 10 km, încadrându-se cu aproximaţie între km 170-180 de la izvorul Mureşului. Limita de sus a porţiunii: longit. est. - 24°33', latit. nor. - 46°32'35". Înălţimea deasupra nivelului mării este 307 m. Limita de jos a porţiunii: longit. est. - 24°26'10", latit. nord. - 46°29'. Înălţimea deasupra nivelului mării este 296 m. La Moreşti este o luncă de plop. La Mureşeni, Cristeşti, Moreşti sunt trei cariere de piatră.

Despre diferitele specii am constatat următoarele: **Podiceps cristatus**; **Ixobrychus minutus**, **Ardeola ralloides**, **Egretta garzetta**, **Ardea purpurea**; aceste specii în timpul observaţiilor noastre efectuate primăvara au apărut doar câte o singură dată, ale au putu fi exemplare rătăcitoare.

Anas platyrhynchos: specia a fost prezentă aproape de fiecare dată reprezentată fiind prin câteva exemplare. Pe porţiunea aceasta a Mureşului nu am observat apariţia în masă a speciei.

Anas crecca, **Anas querquedula**: Speciile au apărut în număr mai mare în luna martie când lacurile de pe câmpia transilvăneană au fost încă îngheţate, neoferind posibilităţi de hrănire. În luna mai au fost observate numai câte un exemplar.

Anas penelope: În ziua de 18 martie am observat câteva stoluri mai mici. Probabil erau exemplare în pasaj.

Anas clypeata: Specie rar întâlnită, o singură dată am observat o singură pereche.

Aythya nyroca, Aythya ferina: Câteva exemplare au apărut în pasajul de primăvară.

Bucephala clangula: În luna martie am observat câteva exemplare separate de stolurile de rațe. Un exemplar a fost colectat și se află în colecția Muzeului Județean Târgu-Mureș.

Mergus albellus: În perioada de primăvară timpurie un exemplar rătăcit s-a aflat pe Mureș.

Numărul păsărilor răpitoare este relativ redus. În decurs de trei luni am observat doar 31 exemplare. Numărul lor este în continuă descreștere deoarece legile de vânatoare nu le ocrotesc în mod consecvent și cu o rigurozitate mulțumitoare. Am observat: **Falco tinnunculus** 16 exemplare, **Milvus migrans** 5, **Buteo buteo** 5, **Aquila heliaca** 2 și **Pandion haliaëtus** 1 exemplar.

Perdix perdix: Cu toate că este o specie ocrotită de legea privind vânatoarea, numărul ei nu dovedește ritmul de creștere scontat la o specie ocrotită.

Fulica atra: Pe apa deschisă a Mureșului nu prea se întâlnește, poate fi observată pe teritoriul brațelor moarte ale râului populate de stuf.

Philomachus pugnax: un cârd a fost observat în luna mai, de altfel este destul de rar pe această porțiune.

Tringa hypoleucos, Tringa nebularia, Tringa ochropus; Din tot genul aceste trei specii sunt cele mai numeroase. **Tringa hypoleucos** cuibărește pe porțiunea observată, în timpul primăverii am găsit mai mulți pui.

Limosa limosa: Un singur exemplar rătăcit s-a observat primăvara.

Larus ridibundus: Din când în când apare câte un exemplar și timp de câteva zile se află în zonă, de altfel e o specie rară.

Chlindonias niger, Chlindonias leucopterus: Cele două specii din primăvară până-n toamnă se află în permanență în această zonă. **C. niger** este o specie numeasă, iar **C. leucopterus** se găsește în câteva exemplare în cârdul respectiv care se află în zbor permanent deasupra apei. Aceste exemplare sunt probabil nemature din punct de vedere sexual deoarece și în timpul cuibăririi se află aici, însă ele nu clocesc.

Streptopelia decaocto: Se găsește în jurul așezărilor, în majoritatea cazurilor chiar cuibărește aici.

Alcedo atthis: În ultimul deceniu numărul lor a scăzut vertiginos, în cadrul acțiunii noastre am putut observa doar 2 exemplare.

Galeria cristata, Alauda arvensis: ambele specii pot fi observate deseori, deși într-un număr nu prea mare.

Riparia riparia: În zonele cu malul nisipos se găsesc mai multe colonii de cuiburi la construirea cărora exemplarele observate în luna mai au lucrat deja.

Tabelul nr. 2
privind datele meteorologice

Nr. crt.	1973 Luna	Ziua	Ora	Cerul	Precipitații	Vânt	Temperatură °C	Atmosferă	Obs.
1.	Martie	17	7	☀		calm	-2.5		
2.			10	☀		N 1 m/s	0.2		
3.			12	☀		SV 1m/s			
4.	Martie	18	7	☀		NE 1m/s	-3.4		
5.			10	☀		N 3m/s	0.4		
6.			12	☀		calm	4.7		
7.	Martie	19	7	●		calm	-2.5		
8.			10	●		calm	0.0		
9.			12	●		calm	2.2		
10.	Aprilie	17	6	☀		calm	2.5		
11.			8	☀		calm	4.0		
12.			10	☀		N 2m/s	10.7		
13.	Aprilie	18	6	☾		calm	1.1		
14.			8	☾		N 1m/s	2.5		
15.			10	☾		calm	7.7		
16.	Aprilie	19	6	●		calm	1.6		
17.			8	●		E 1m/s	3.0		
18.			10	●		N 2m/s	6.0		
19.	Mai	17	5	☾		SV 1m/s	6.3		
20.			7	☾		SV 1m/s	8.4		
21.			9	☾		calm	12.2		
22.	Mai	18	5	☾		SV 1m/s	5.3		
23.			7	☾		SV 2m/s	6.8		
24.			9	☾		S 2m/s	13.3		
25.	Mai	19	5	●		calm	4.5		
26.			7	●		NE 1m/s	6.4		
27.			9	●		SV 1m/s	16.2		

Pica pica: Una din cele mai frecvent întâlnite specii, iarna și la începutul primăverii se mișcă în stoluri iar începând din luna aprilie încep să se divizeze în perechi care trec la construirea cuiburilor. În zona cercetată am întâlnit numeroase cuiburi.

Corvus monedula: Specia cea mai numeroasă în zonă care se mișcă în cârduri mai mari sau mai mici, căutându-și hrană pe malul râului în cârduri amestecate cu **C. corone cornix**. În zonă cercetată cuibărește în colonie într-o pontă repede a unui deal, unde am putut număra 30 de cuiburi.

Corvus frugilegus: În ultimul deceniu s-a putut observa în număr foarte scăzut, cu toate că în 1964, într-un parc la Morești, au fost observate 500 cuiburi

de **C. frugilegus**. În anii următori vânătorii au extirpat aproape în întregime această specie, coloniile de cuiburi au fost distruse iar păsările au dispărut din zona noastră de observație. În momentul de față începe să apară din nou însă în număr mai redus în comparație cu trecutul. În unele locuri se observă câteva perechi chiar cuibărind.

Corvus corax: În vecinătatea Mureșului poate fi observată într-un număr mai redus, în pădurile învecinate însă cuibărește cu regularitate.

Dintre speciile de **Parus** a fost observată mai ales specia **P. major** într-un număr mai mare, mai ales acolo unde în apropierea râului se găsesc copaci mai mari.

Turdus pilaris: În martie am observat un stol de aproximativ 2.000 de exemplare. Probabil am putut observa pasajul lor. **Sylvia curruca**: Pasărea cea mai frecventă a zonelor cu tufișuri.

Motacilla alba: Specia foarte frecvent întâlnită, nu într-un număr prea mare, dar constant.

Sturnus vulgaris: A fost observată în număr relativ redus față de observațiile noastre anetrioare.

Passer domesticus: Întrucât zona de observație este situată mai la distanță de așezări omenești, numărul exemplarelor observate este destul de redus.

Passer montanus: Specia a fost prezentă în stoluri mai mari sau mai mici, în malul nisipos am observat multe cuiburi.

Carduelis carduelis: Iarna și la începutul primăverii migrează în cârduri cu un număr variat de exemplare, începând din aprilie poate fi observată în perechi, am observat chiar mai multe construindu-și cuibul.

Acanthis cannabina: Cu prilejul pasajului de primăvară, o singură dată, am observat 31 de indivizi.

Emberiza citrinella: Au fost văzute în total 32 de exemplare în zona observațiilor, deși specia în alte locuri se întâlnește în cârduri mai mari.

Concluzii

În cadrul observațiilor efectuate în cele trei luni de primăvară, observații ce fac obiectul prezentei lucrări, am observat 10 de faptul că ne ocupăm doar de datele celor trei luni de primăvară, nu avem posibilitatea să le confruntăm cu cele din restul anului. Observațiile și în asemenea împrejurări pot fi considerate ca fiind de un real folos, deoarece, comparându-le cu observațiile sincronice anterioare, putem vorbi de un număr destul de mare al speciilor dar și de-al exemplarelor. Pe Mureș de obicei nu găsim porțiuni pe care ar trăi păsări într-un număr mai mare. Numărul speciilor și cel al exemplarelor mai degrabă se împarte în mod armonios, bineînțeles, pe malurile potrivite cuibăririi sau în număr mai mare decât pe malurile netede, lipsite de vegetație.

Prezența păsărilor este influențată în mare măsură de nivelul apei. Pe malul nisipos-pietros inundat sau pe insulele asemănătoare păsările nu pot ateriza, nu-și pot căuta hrana. Topirea zăpezilor în 1973 a produs inundarea - acoperirea malurilor cu sloiuri de gheață în așa măsură încât malurile nu erau accesibile pentru păsări săptămâni de-a rândul. Acest lucru a influențat în mare măsură numărul speciilor și cel al exemplarelor observate. Nici terenul nu prezintă o înfățișare permanentă, ea este expusă în permanență unor schimbări. Pe porțiunea consacrată observațiilor noastre în două cazuri au fost amplasate cariere de pietriș care fapt de asemenea a avut repercusiuni asupra componenței cantitative și calitative a avifaunei. Multe păsări au migrat de pe aceste meleaguri zgomotoase, altele chiar aici și-au găsit mediul potrivit, ca de exemplu vrabia sau ciocârlanul.

În această zonă continuăm observațiile noastre sistematice începând din anul 1965. Confruntând datele din prezentele observații (sincronice) cu cele anterioare putem constata că nu se manifestă nici o schimbare esențială. Speciile observate de obicei se repetă sistematic și nici în numărul indivizilor nu se pot constata divergențe prea mari.

Însumând și prelucrând rezultatele observațiilor din mai mulți ani vom putea obține o imagine clară asupra compoziției avifaunei din zona observată. De aceea este foarte importantă continuarea sistematică a acestor observații.

ORNITHOLOGICAL OBSERVATIONS ON THE MUREȘ BETWEEN GLODENI - TÂRGU-MUREȘ AND MOREȘTI IN THE SPRING OF 1973

Summary

The observations were made during three months in spring, and have been compared with previous observations at the same time of year, constituting of a great number of species and individuals. The species are presented in systematic order in tabular form, recording the daily dynamics, the frequency and the percentage relationship between species.

BIBLIOGRAFIE

1. KEVE, A., VASVÁRI, M.: Syncrone ornithologische Beobachtungen an den Gewässern Pannoniens im Herbst 1941. M. Biol. Kut. Int. Munkái, 14, 1942, p. 132-146.
2. KEVE, A., BERECK, P., SCHMIDT, E.: Az egyidejű (Synchron) madártani kutatás feladatai és néhány eredménye. Állattani Közl, 47 Füz. 1-2, p. 119-124.
3. KOHL, ȘT.: Observații sincronice ornitologice pe râul Mureș. Studii și Mteriale vol. III-IV, Târgu-Mureș, 1972, p. 43-72.
4. KÓNYA, I.: Observații sincronice ornitologice pe de-a lungul Mureșului între Târgu-Mureș și Iernut. Sesiunea a III-a de Com. Științif - Consiliul Muzeelor - 1966.
5. KÓNYA, I., KOHL, ȘT.: Observații sincronice ornitologice pe de-a lungul Mureșului între Reghin și Târgu-Mureș. Studii și Materiale I., Târgu-Mureș, 1965, p. 19-24.
6. KÓNYA, KOHL, ȘT.: Observații sincronice ornitologice pe de-a lungul Mureșului între Reghin și Târgu-Mureș. Sesiunea III-a de Comunicări Științifice - Consiliul Muzeelor - 1966.
7. VASVÁRI, M.: A szinkron madármegfigyelések jelentősége. Nimród Vadászlap, 30, 1942, p. 120-122.
8. VASVÁRI, M.: Egyidejű madármegfigyelések különböző helyeken. Vadászati útmutató, 15, 1941-42, p. 769-771.

Adresa autorului:

KÓNYA ISTVÁN
4300 Târgu-Mureș
Aleea Cornișa 16/26
România